

ΟΙ ΠΟΛΗΤΕΣ

ΙΟΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ

Δήμος Βύρωνα
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΔΕΥΤΕΡΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ 2006
Β' ΚΥΚΛΟΣ: ΜΗΜΕΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ "ΝΕΑ ΕΛΒΕΤΙΑ"
ΝΕΑΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ 34, ΒΥΡΩΝΑΣ

www.melodia.gr
Για όλα όσα γίνονται τραγούδι... Πιάσε μελωδία!

Το πιο μακρύ ταξίδι μου
εσύ...

(Γιώργος Ανθρέου, Παρασκευάς Καρασούλος "Μακρή Πατρίδα!")

Αγαπητοί φίλοι, αγαπητές φίλες,

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου μας διοργανώνει και φέτος, για δεύτερη συναπτή φορά τις Δευτέρες Πολιτισμού. Με πίστη και συνέπεια στο έργο μας -που δεν είναι άλλο από την παραγωγή πολιτισμού, καλούμε όλους τους Βυρωνιώτες και όλες τις Βυρωνιώτισσες να μοιραστούμε πέντε μοναδικές βραδιές με πολύ ποίηση και τραγούδι.

Οι φετινές Δευτέρες Πολιτισμού είναι αφιερωμένες στον Πάνο Γεραμάνη, τον άνθρωπο που κατέθεσε ένα κομμάτι της ψυχής του στη διάσωση και διάδοση της λαϊκής μας μουσικής. Τις Δευτέρες αυτές τιμώνται σημαντικοί άνθρωποι, ποιητές των τραγουδιών μας, ενώ συμμετέχουν και γνωστοί ερμηνευτές που θα μας παρουσιάσουν αυτό το εξαιρετικό έργο.

Στον Βύρωνα, ο πολιτισμός είναι προτεραιότητα.

Ελπίζουμε ότι και με αυτή την προσπάθειά μας, θα ανταποκριθούμε στις προσδοκίες σας.

Νίκος Γ. Χαρδαλιάς
Δήμαρχος Βύρωνα

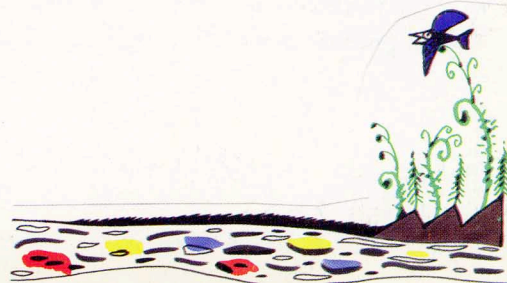
Αγαπητοί συνδημότες μας,

Τη Δευτέρα 13 Φεβρουαρίου εγκαινιάζουμε ένα νέο κύκλο στις Δευτέρες πολιτισμού που από πέρυσι έγιναν θεσμός στην πόλη μας. Το φετινό πρόγραμμα είναι ένα αφιέρωμα στον Πάνο Γεραμάνη. Παρουσιάζεται το έργο πολύ σημαντικών ανθρώπων της ποίησης των τραγουδιών: Ευτυχίας Παπαγιαννοπούλου, Δημήτρη Χριστοδούλου, Τάσου Λειβαδίτη, Πυθαγόρα και Νίκου Γκάτσου, ξεδιπλώνονται μέσα από πολύ γνωστά σε όλους μας τραγούδια με τη βοήθεια σημαντικών ερμηνευτών.

Θα χαρούμε να μοιραστούμε μαζί σας αυτές τις μελωδικές Δευτέρες Πολιτισμού στη πόλη μας.

Πηνελόπη Δάφνη
Πρόεδρος Πνευματικού Κέντρου

Για την πραγματοποίηση του
Β' Κύκλου - Δευτέρες Πολιτισμού
"Οι Ποιητές των Τραγουδιών"
συνεργάστηκαν για το αφιέρωμα:

στην Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου:

- ✓ Π.Ο.Ε.Ε Πανελλήνια οργάνωση ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ
- ✓ Εκπολιτιστικός Σύλλογος Καρέα

στον Δημήτρη Χριστοδούλου:

- ✓ Πολιτιστικός Σύλλογος "ΒΕΡΓΙΝΑ"
- ✓ Σύλλογος Διδασκόντων 2ου Λυκείου

στον Τάσο Λειβαδίτη:

- ✓ Σύλλογος Διδασκόντων 10ου Δημοτικού Σχολείου
- ✓ Σύλλογος Διδασκόντων 5ου Λυκείου

στον Πυθαγόρα:

- ✓ Ένωση Μικρασιατών Βύρωνα
- ✓ Σύλλογος Διδασκόντων 8ου Δημοτικού Σχολείου

στον Νίκο Γκάτσο:

- ✓ Σωματείο Εργαζομένων Δήμου Βύρωνα
- ✓ Σωματείο Εργαζομένων Δημοτικής Επιχείρησης Δήμου Βύρωνα

Συντονισμός: Τασία Σαρρίδου

Δημόσιες Σχέσεις-Οργάνωση: Βούλα Μαρουλιανάκη, Νέλια Ξανθάκη

Γραμματεία: Κατερίνα Ζαχαριάδου, Όλγα Αγαπητού, Σαλώμη Χρήστου

Στήριξη Προγράμματος: Άννα Λαμπαδίτου, Μαρία Δαβερτζίκου

Καλλιτεχνική Επιμέλεια Εντύπου & Ηλεκτρονική Επεξεργασία Εικόνας:

Φωτεινή Θεοδώρου

Ήχος & Φως: Νίκος Σιαίνης, Γιάννης Βασιλόπουλος,

Πάρις Γεωργούλας, Παντελής Γαϊτάνης

Διδασκαλία Θεατρικού Εργαστηρίου: Λίλιαν Δημητρακοπούλου

Συμμετέχουν ερασιτέχνες ηθοποιοί από το Θεατρικό Εργαστήρι του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Βύρωνα, που παρουσιάζουν κείμενα των τιμώμενων στιχουργών-ποιητών σε επιλογή-επιμέλεια Ηλία Κατσούλη

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ:

7.30 μ.μ.

"ΔΕΥΤΕΡΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ"

ΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ ΤΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ - Β΄ ΚΥΚΛΟΣ: ΜΝΗΜΕΣ

αφιέρωμα στον Πάνο Γεραμάνη

Ο Δήμος Βύρωνα με λαϊκές ρίζες και καταβολές προσφυγικές, δε θα μπορούσε ποτέ να λησμονήσει έναν άνθρωπο που η προσφορά του σε μια από τις κυριότερες εκφάνσεις του λαϊκού πολιτισμού, το τραγούδι, υπήρξε ανεκτίμητη. Θα λέγαμε μοναδική κι ανεπανάληπτη, αν αυτό δεν περιόριζε τις ελπίδες μελλοντικών μιμητών και συνεχιστών του έργου αυτού.

Έτσι, αφιερώνει τον κύκλο των εφετινών πολιτιστικών δραστηριοτήτων του με θέμα και περιεχόμενο "τους ποιητές των τραγουδιών (μέρος β΄- μνήμες) στον Πάνο Γεραμάνη, έναν άνθρωπο που και όσοι δε γνωρίζουν ακριβώς τι προσέφερε, έχουν τουλάχιστον ακούσει το όνομά του. Και αυτό σημαίνει κάτι (ή μάλλον πολλά).

Νίκος Γ. Χαρδαλιάς
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΒΥΡΩΝΑ

"από όλα τα τραγούδια αγαπούσες πιο πολύ τα λαϊκά"

(Διονύσης Σαββόπουλος)

Είναι σπάνιο στην ιστορία του Ελληνικού τραγουδιού να γνωρίσει τέτοια δημοτικότητα και αναγνώριση ένας μη πρωτογενής δημιουργός. Ο Πάνος Γεραμάνης (Βασιλικά Χαλκίδας Δεκ. 1945) ασχολήθηκε από νωρίς με τη δημοσιογραφία. Το πάθος του όμως ήσαν τα αυθεντικά λαϊκά τραγούδια. Σ' αυτό το πάθος που έκαιγε τον ίδιο θέλησε να κάνει κοινωνούς όσο γίνεται περισσότερους Έλληνες. Έτσι, έγραψε κείμενα, πήρε συνεντεύξεις από τους δημιουργούς του λαϊκού τραγουδιού και μάλιστα σε μια εποχή που το είδος αυτό άρχισε να παραγκωνίζεται από πολυεθνικές και "άλλους" εκθρούς του. Ο Πάνος Γεραμάνης κατόρθωσε, όχι μόνο να έχει μια καθημερινή εκπομπή - μετερίζι επί

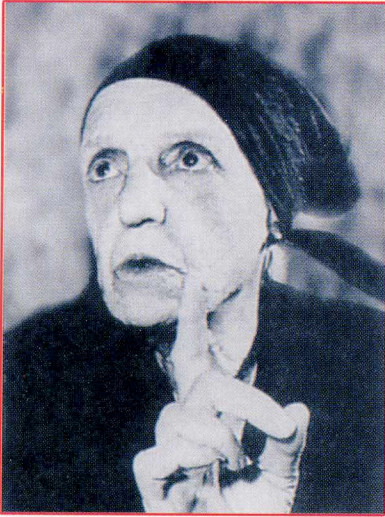
14 χρόνια στο Κρατικό ραδιόφωνο, αλλά να της προσδώσει τέτοιο κύρος, ώστε να διδάσκεται σε πανεπιστήμια του εξωτερικού ως εκπομπή - πρότυπο. Κιβωτός γνώσεων και αισθημάτων, αλλά και γνήσια λαϊκή ψυχαγωγία η εκπομπή αυτή, αποτελεί ταυτόχρονα μια υπερπολύτιμη πηγή για την καταγραφή και τη γνώση της ιστορίας του λαϊκού και του Ρεμπέτικου.

Η καθολική και αυθόρμητη λύπη και συγκίνηση απλών ανθρώπων αλλά και διανοουμένων από τον αδόκητο θάνατό του (Πάσχα 2005) επιβεβαιώνει το μέγεθος της προσφοράς του Πάνου Γεραμάνη στο νεοελληνικό πολιτισμό.

Ηλίας Κατσούλης

Δευτέρα 13 Φεβρουαρίου

Αφιέρωμα στη στιχουργό
ΕΥΤΥΧΙΑ
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ομιλητής: Πάνος Σαββόπουλος
Ερευνητής του Ρεμπέτικου - Παραγωγός

Τραγούδια σε στίχους της
θα ερμηνεύσουν οι:
Κώστας Μάντζιος
Σοφία Παπάζογλου

Πιάνο: Γιώργος Αρσενίδης

Στιχουργός - μύθος για τον τρόπο γραφής της, αλλά και τον τρόπο ζωής της.
Γεννήθηκε στο Αϊδίι της Μ. Ασίας (1893) και ήρθε στην Ελλάδα με την καταστροφή του 22.
Αφού περιπλανήθηκε ως ηθοποιός σε διάφορους θιάσους (μέχρι και με την Μαρίκα Κοτοπούλη
έπαιξε) βρήκε, από το 1948 και μετά, τον οριστικό της δρόμο με το στίχο και από κορυφαία
του χορού αρχαίας τραγωδίας κορυφαία του στίχου για την ανθρώπινη μοίρα. Τραγούδια
κοινωνικά, ερωτικά και άλλα που άπτονται μιας λαϊκής σοφίας (π.χ. δυο πόρτες έχει η ζωή)
και αποτελούν πρότυπα μιας τέχνης μοναδικής όπως είναι το τραγούδι. Τραγούδια του πόνου
και του καημού, του πάθους και του πόθου, εξαιρετικής έμπνευσης και άψογης τεχνικής.

"Κτήμα ες αεί".

Πέθανε στις 7/1/1972

"θα σου δώσω μια να σπάσεις
αχ βρε κόσμε γυάλινε
και θα φτιάξω μια καινούργια
κοινωνία άλληνε"

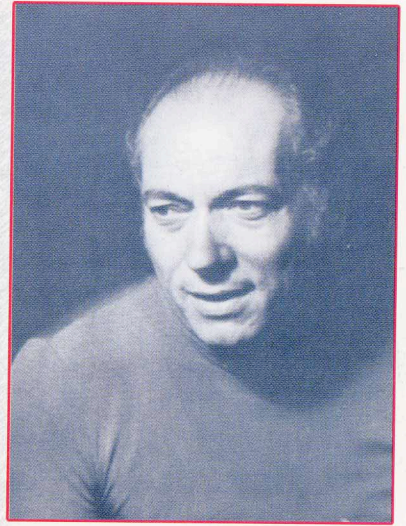
Δευτέρα 27 Φεβρουαρίου

Αφιέρωμα στον
ΔΗΜΗΤΡΗ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ομιλητής: Αντώνης Πετράτος
Ποιητής - Στιχουργός

Τραγούδια σε στίχους του
θα ερμηνεύσουν οι:
Νίκος Ανδρουλάκης
Αργυρώ Καππαρού

Πιάνο: Γιώργος Αρσενίδης

Γεννήθηκε στην Αθήνα (1924)

Ποιητής (Νυκτοφύλακες 1954, Πάροδος 1962, Νετρόνιο 1978)

Πεζογράφος (το Γούπατο 1976, Το πατάρι 1978, το Σαράβαλο 1977)

Θεατρικός συγγραφέας (Ξενοδοχείο η Κίρκη 1960, Τα όπλα του Αχιλλέα 1964) και στιχουργός εξαιρετικών και δημοφιλών τραγουδιών.

Ενδεικτικά: Παράπονο, Γωνιά - Γωνιά, Βράχο- Βράχο με τον Μίκη Θεοδωράκη

Χάθηκες, Τι να φταίει, Ξημερώματα, Τα χέρια με τον Γ. Ζαμπέτα

Μια καλημέρα, Σβήνουν τα άστρα ένα - ένα με τον Μ. Λοίζο

“Για μια σταγόνα αλάτι” με τον Μίμη Πλέσσα (κύκλος τραγουδιών)

“Του σίδηρου και νερού” με τον Γιάννη Μαρκόπουλο (κύκλος τραγουδιών)

Στίχους του μελοποίησαν επίσης ο Τάσος Γκρους, ο Βασίλης Παϊτέρης κ.α.

Πέθανε το 1991 αφήνοντας ένα πολύμορφο και σπάνιας αξίας έργο που δεν έχει εκτιμηθεί ως τώρα, όσο του πρέπει.

"Ποτάμι μέσα μου πικρό
το αίμα της πληγής σου
κι από το αίμα πιο πικρό
στα χείλη το φιλί σου"

Δευτέρα 13 Μαρτίου

Αφιέρωμα στον
**ΤΑΣΟ
ΛΕΙΒΑΔΙΤΗ**

Ομιλητής: Γιάννης Κουβαράς
Φιλολόγος - Ποιητής

Τραγούδια σε στίχους του
θα ερμηνεύσουν οι:
Κώστας Θωμαΐδης
Βάσια Ζήλου

Πιάνο: Γιώργος Αρσενίδης

Γεννήθηκε το 1921 στην Αθήνα. Εργάστηκε ως δημοσιογράφος. Η ζωή του σημαδεύτηκε από διώξεις και εξορίες, εξαιτίας της ιδεολογίας του.

Ο λυρικότερος και στοχαστικότερος συνάμα ποιητής της μεταπολεμικής ποίησης, Ενδεικτικά αναφέρουμε τις πιο δημοφιλείς ποιητικές του συλλογές:

"Φυσάει στα σταυροδρόμια του κόσμου" 1953

Ο άνθρωπος με το ταμπούρλο 1956

Καντάτα 1960

Νυχτερινός επισκέπτης 1972

Βιολί για μονόχειρα (κρατικό βραβείο) 1977

Βιολέτες για μια εποχή 1985

Τα χειρόγραφα του Φθινοπώρου 1990

Έγραψε ελάχιστους στίχους για τραγούδια, κυρίως με τον Μίκη Θεοδωράκη, αλλά και με τον Μ. Λοΐζο. Ο Γιώργος Τσαγκάρης και ο Μιχάλης Γρηγορίου επίσης μελοποίησαν ποίηση του.

Όμως κάποια τραγούδια του θα μείνουν κλασσικά.

(Δραπετσώνα, Μάνα μου και Παναγιά, Σαββατόβραδο, Βρέχει στη φτωχογειτονιά, Μια μέρα θα στο πω, Μοιρολόι της βροχής, Γερνάς και σκοτεινιάζεις κ.α.)

Πέθανε στις 30/10/1998

"Αχ ψεύτη κι άδικε ντουινιά
ανάβεις τον καημό μου
είσαι μικρός και δε χωράς
τον αναστέναγμό μου"

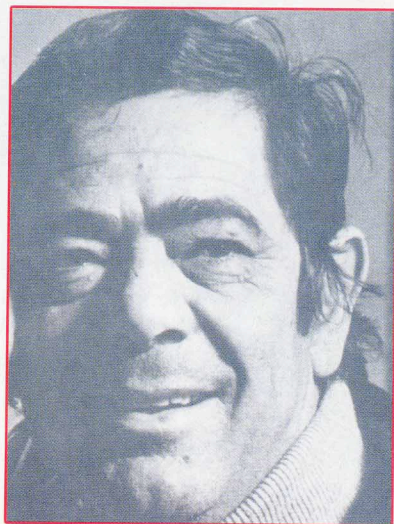
Δευτέρα 27 Μαρτίου

Αφιέρωμα στο στιχουργό
ΠΥΘΑΓΟΡΑ

Ομιλητής: Κώστας Μπαλαχούτης
Δημοσιογράφος - Συγγραφέας

Τραγούδια σε στίχους του
θα ερμηνεύσουν οι:
Μιχάλης Δημητριάδης
Ιωάννα Φόρτη

Πιάνο: Γιώργος Αρσενίδης

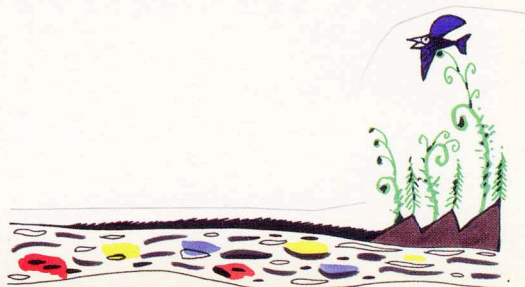

Γεννήθηκε στο Αγρίνιο (1930) Το πλήρες όνομά του ήταν Πυθαγόρας Παπασταματίου. Το 1949 γράφτηκε στη Δραματική σχολή του Ωδείου Αθηνών. Εργάστηκε στο θέατρο, ενώ παράλληλα έγραφε στίχους, επιθεωρήσεις και σενάρια κινηματογραφικών ταινιών. Τα πρώτα του τραγούδια ανήκουν στην κατηγορία των "ελαφρών" σε συνεργασία με τον Νίκου Γιάκοβλεφ (Ξαναβλέπω το μικρό το αμαξάκι, Κοριτσάκι μου), τον Γιάννη Βέλλα, τον Νίκο Γούναρη κ.α. Με ευκολία και επιτυχία πέρασε στο λαϊκό τραγούδι γράφοντας με τον Γιώργο Κατσαρό και τον Χρήστο Νικολόπουλο τραγούδια κλασσικά στο είδος τους. (Κάθε λιμάνι και καημός, Ο Σταμούλης ο λοχίας, Νύχτα Στάσου, Υπάρχω, το θρυλικό Αγριολούλουδο κ.ά.) Συνεργάστηκε επίσης με τον Γιάννη Σπανό, τον Μάνο Λοίζο (Τελι- Τέλι) τον Δήμο Μούτση κ. άλλους.

Σταθμός στην σταδιοδρομία του η "Μικρά Ασία" του Απόστολου Καλδάρα με τον Γ. Νταλάρα και την Χάρις Αλεξίου (1972)

Έφυγε νωρίς, τον Νοέμβρη του 1979

"Κι αν χιονίζει και αν βρέχει
το αγριολούλουδο αντέχει"

Δευτέρα 10 Απριλίου

Αφιέρωμα στον ΝΙΚΟ ΓΚΑΤΣΟ

Ομιλητής: Σταύρος Καρτσωνάκης
Εκπαιδευτικός

Τραγούδια σε στίχους του
θα ερμηνεύσουν οι:
Νίκος Δημητράτος
Καίτη Κουλλιά

Πιάνο: Γιώργος Αρσενίδης

Ο Ν. Γκάτσος γεννήθηκε σ'ένα μικρό χωριό της Αρκαδίας, την Ασέα, το 1911. Τέλειωσε το Γυμνάσιο στην Τρίπολη, και το 1930 ήρθε στην Αθήνα για να σπουδάσει στη Φιλοσοφική Σχολή. Παρουσιάστηκε στα γράμματά μας μέσα από δημοσιεύσεις των πρώτων του ποιημάτων σε φιλολογικά περιοδικά της εποχής, το διάστημα 1931-1933. Μέχρι το τέλος της δεκαετίας αυτής γνωρίζεται με την εμπροσθοφυλακή της γενιάς του '30 (Ελύτης, Σεφέρης, Εμπειρικός, κ.ά.) με τους οποίους διατηρεί στενές σχέσεις. Στην καρδιά της κατοχής, το 1943, κυκλοφορεί η περίφημη Αμοργός, ένα από τα σημαντικότερα έργα της ελληνικής-και όχι μόνον- μεταπολεμικής ποίησης, ένα ποίημα που εξακολουθεί, σε πείσμα των καιρών, να παραμένει γοητευτικό, μυστηριώδες και σύγχρονο.

Με την αρχή της δεκαετίας του '50 ο ποιητής έχει ήδη στραφεί στο θέατρο και τις μεταφράσεις, τομείς στους οποίους άφησε ανεξίτηλη τη σφραγίδα του. Μετέφρασε υποδειγματικά μεταξύ άλλων Λόρκα, Τ. Ουίλλιαμς, Στρίνμπεργκ και Ε. Ο' Νηλ.

Το 1958 με το περίφημο 'Χάρτινο το φεγγαράκι' ξεκίνησε και η στιχουργική παρουσία του στην ελληνική μουσική, μια παρουσία που αναμόρφωσε, χαρακτήρισε, οριοθέτησε, εμπλούτισε κι έγινε σημείο αναφοράς για όλους τους επόμενους δημιουργούς, συνθέτες και στιχουργούς. Συνεργάστηκε με όλους μας τους μεγάλους συνθέτες (Μ. Χατζιδάκι, Μ. Θεοδωράκη, Σ. Ξαρχάκο, Δ. Μούτσι, κ.ά), φτιάχνοντας ολοκληρωμένους κύκλους τραγουδιών που για πρώτη φορά καταργούν και κάνουν δυσδιάκριτα τα όρια μεταξύ ποίησης και στιχουργικής. Οι στίχοι του έχουν κερδίσει πλέον το στοίχημα με το χρόνο, έχουν περάσει στο συλλογικό υποσυνείδητο, κι αυτό ίσως είναι η ουσιαδέστερη επιβράβευση. Φαίνεται να θεωρούσε το τραγούδι μια τέχνη ζωντανή, λειτουργική, διόλου υποτιμητική, που θα μπορούσε να ξαναφέρει την ποίηση κοντά στον κόσμο. Μ' ένα τραγούδι άνοιξε τους δρόμους του ουρανού το 1992, αφήνοντας ένα δυσαναπλήρωτο κενό, αλλά και μια σπουδαία κληρονομιά:

"Αλλάζουν οι καιροί περνάν τα χρόνια
του κόσμου το ποτάμι είναι θολό
μα εγώ θα βγω στου ονείρου τα μπαλκόνια
για να σε ιδώ σκυμμένο στον πηλό
καράβια να κεντάς και χελιδόνια"

Να ο Έλληνας πάντα πικραμένος
με γλυκιά μορφή
καμωμένος για τα βάβανα
πως τραγουδά και δένεται
στη μνήμη που έχει πάντα
συννεφιά

Ν. Καρούσης · ΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ 1961

Τι είναι ένας στίχος μάτια μου
μιας αναπνιάς η άχνα
μα μπορεί να 'ναι κι η φωτιά
που καίει της γης τα σπλάγχνα

(Παντελής Πρεβελάκης: ο νέος ερωτόκριτος)

Ευχαριστούμε το Στάθη για το σκίτσο
που φιλοτέχνησε για τους
"Ποιητές των τραγουδιών"

